

YURISPRUDENSIYA

HUQUQIY ILMIY-AMALIY JURNALI

2021/3

MUNDARIJA

12.00.01 – DAVLAT VA HUQUQ
NAZARIYASI VA TARIXI. HUQUQIY
TA'LIMOTLAR TARIXI

12.00.02 – KONSTITUTSIYAVIY
HUQUQ. MA'MURIY HUQUQ.
MOLIYA VA BOJXONA HUQUQI

12.00.03 – FUQAROLIK HUQUQI.
TADBIRKORLIK HUQUQI.
OILA HUQUQI.
XALQARO XUSUSIY HUQUQ

<p>6 ISMOILOV BEKJON SALIHOVICH
Nogironligi bo'lgan shaxslar huquqlarini ta'minlashda xorijiy tajriba va milliy qonunchilikni takomillashtirish istiqbollari</p>	<p>17 ЭРГАШЕВ ИКРОМ АБДУРАСУЛОВИЧ
Солиқ интизомини бузганлик учун молиявий жавобгарлик   24 БАБАДЖАНОВ АТАБЕК ДАВРОНБЕКОВИЧ
Маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органлари шаклланишида сиёсий партиялар иштирокининг конституциявий-хуқуқий асослари</p>
<p>33 БОЗАРОВ САРДОР СОХИБЖОНОВИЧ
Стратегии и перспективы развития искусственного интеллекта в мире и Республике Узбекистан: сравнительный анализ</p>	<p>46 УСМОНОВА МУНИСХОН ЙЎЛДОШ ҚИЗИ
Фуқаролик муносабатларида жисмоний шахс иштирокининг нормал ҳолатини таъминловчи юридик мезонлар тавсифи</p>
<p>54 БАБАКУЛОВ ЗАФАР КУРБОННАЗАРОВИЧ
Киберсквоттинг – товар белгиларини ноқонуний ўзлаштиришда янги хавф (илмий ва амалий таҳлил)</p>	

12.00.04 – FUQAROLIK
PROTSESSUAL HUQUQI.
XO‘JALIK PROTSESSUAL HUQUQI.
HAKAMLIK JARAYONI VA
MEDIATSIYA

12.00.05 – MEHNAT HUQUQI.
IJTIMOIY TA’MINOT HUQUQI

12.00.08 – JINOYAT HUQUQI,
HUQUQBUZARLIKLARNING
OLDINI OLISH. KRIMINOLOGIYA.
JINOYAT-IJROIYA HUQUQI

- 67 САИДМАВЛОНОВА ГУЛАСАЛХОН
САИДАКРАМХОН КИЗИ
Перспективы применения зарубежного
опыта правового регулирования
инвестиционных отношений в Республике
Узбекистан
- 77 ҚҰТЛЫМУРАТОВ ФАРХАД ҚАЛБАЕВИЧ
Қайта ташкил этилаётган юридик шахс
кредиторлари ҳуқуқларини ҳимоя қилиш
механизмларининг умумий тавсифи
- 86 ХУДОЙНАЗАРОВ ДАДАХОН АВАЗ ЎГЛИ
Низоларни судга қадар ҳал этиш усуллари:
милллий ва хорижий тажриба
- 93 ХОЖАБЕКОВ МУФТУЛЛА
ЖОЛМУРЗА ЎГЛИ
МДҲ мамлакатлари қонунчилиги мисолида
ўриндошлик асосида ишлашнинг қиёсий
таҳлили
- 103 УРАЗАЛИЕВ МУРОД КОРАЕВИЧ
Причины и условия преступлений,
связанных с наркоманией
- 112 ТОШПУЛАТОВ АКРОМ ИКРОМОВИЧ
Жиноят-хуқуқий принципларни тадқиқ
қилишда умумилмий методларнинг
қўлланилиши
- 121 ДЖАЛИЛОВ ФУРКАТ ЗАКИРОВИЧ
Давлат хизматчисининг қонунга хилоф
мулкий манфаатдорлиги билан боғлик
жиноятлар субъектига доир нормаларни
такомиллаштириш масалалари

- 127 САГДУЛЛАЕВ ФАТХУЛЛА ШУКРУЛЛАЕВИЧ
Ҳокимият ёки мансаб ваколати доирасидан
четга чиқиш учун жавобгарлик белгиловчи
жиноят қонунчилиги нормаларининг
ривожланиши тенденциялари
-

12.00.09 – JINOYAT PROTSESSI.
KRIMINALISTIKA,
TEZKOR-QIDIRUV HUQUQ VA
SUD EKSPERTIZASI

- 135 ТАШЕВ АЗИЗБЕК ИБРАГИМОВИЧ
Понятие и значение института отведения
несовершеннолетних от системы правосудия
-

13.00.02 – TA'LIM VA TARBIYA
NAZARIYASI VA METODIKASI
(SOHALAR BO'YICHA)

- 143 JUMANIYOZOVA NURIYA AHMEDOVNA
Tilshunoslikda yuridik diskurs o'rganilishi:
maqsad va vazifalari
-

UDC: 342.5(042)(575.1)
ORCID: 0000-0003-3384-9994

ДАВЛАТ ХИЗМАТЧИСИНинг ҚОНУНГА ХИЛОФ МУЛКИЙ МАНФААТДОРЛИГИ БИЛАН БОҒЛИҚ ЖИНОЯТЛАР СУБЪЕКТИГА ДОИР НОРМАЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ

Джалилов Фуркат Закирович,
Тошкент давлат юридик университети
мустақил изланувчиси,
e-mail: fbi774@mail.ru

Аннотация. Мазкур мақолада давлат хизматчисининг қонунга хилоф мулкий манфаатдорлиги билан боғлиқ жиноятлар субъектига доир нормаларни такомиллаштириши масалалари атрофлича таҳлил қилинган ва бугунги кунда жамият ҳаётида оммавий ахборот воситалари нинг ўрни ва ролининг оширилиши, давлат харидларини амалга оширишда очиқлик ва шаффофликнинг таъминланиши, давлат харидларини амалга оширишда жамоатчилик назорати механизмларининг такомиллаштирилиши муносабати билан давлат харидлари жараённада турли коррупциявий ҳолатлар авж олаётганлигига тўхталиб бир қанча ечимлар тақлиф қилинган.

Калит сўзлар: сайлов, референдум, ҳуқуқий мақом, давлат буюртмачиси, оммавий хизмат, сайлов комиссияси.

ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ НОРМ ПО ПРЕСТУПЛЕНИЯМ, СВЯЗАННЫМ С НЕЗАКОННЫМИ ИМУЩЕСТВЕННЫМИ ИНТЕРЕСАМИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ

Джалилов Фуркат Закирович,
самостоятельный соискатель Ташкентского
государственного юридического университета

Аннотация. В данной статье подробно анализируются вопросы совершенствования норм предмета преступлений, связанных с незаконными имущественными интересами государственных служащих, роли СМИ в современном обществе, обеспечения открытости и прозрачности государственных закупок, совершенствования государственного контроля над государственными закупками. Был предложен ряд решений проблем, подчеркивающих растущую коррупцию в процессе государственных закупок.

Ключевые слова: выборы, референдум, правовой статус, государственный заказчик, государственная услуга, избирательная комиссия.

ISSUES OF IMPROVING THE NORMS ON THE SUBJECT OF CRIMES RELATED TO THE ILLEGAL PROPERTY INTERESTS OF CIVIL SERVANTS

Djalilov Furkat Zakirovich,
Independent researcher
of Tashkent State University of Law

Abstract. This article analyzes in detail the issues of improving the norms of the subject of crimes related to the illegal property interests of civil servants. It suggests several solutions for the development of the role of the media in modern society, ensuring openness and transparency of public procurement, improving state control over public procurement, highlighting the growing corruption in the public procurement process.

Keywords: Election, referendum, legal status, public customer, public service, election commission.

Хорижий мамлакатлар жиноят қонунчилиги таҳлили шуни кўрсатдики, уларда давлат хизматчиларини ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда бажариши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни уни пора эвазига ўзига оғдириб олаётган шахс манфаатларини қўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга хилофравиша ҳақ олиши билан боғлиқ маҳсус жиноят таркиблари учун жавобгарлик белгиланган. Бунда жиноят субъектлари ихтисослаштирилган. Жумладан, қўйидаги жиноят субъектлари қилмишлари учун жиноят қонунчилигида алоҳида жавобгарлик белгиланган:

– сайлов комиссияси ёки референдум ўтказувчи комиссия аъзоларини пора эвазига оғдириш (Украина ЖКнинг 160-моддаси [1]);

– давлат харидини амалга оширувчи комиссия аъзоларини пора эвазига оғдириш (Россия Федерацияси ЖКнинг 200⁵-моддаси [2]);

– оммавий хизматларни амалга оширувчи ҳамда аҳолига хизмат кўрсатувчи тармоқларда фаолият юритувчи шахсларни пора эвазига оғдириш (Украина ЖКнинг 368⁴-моддаси [1], Молдова ЖКнинг 256-моддаси [3]);

Ушбу саналган субъектлар давлат хизматчисими ёки мансабдор шахсми деган савол юзага келади.

Сайлов кодексига кўра [4], сайловларни ташкил этиш ва ўтказишни сайлов комиссиялари, “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги Қонуннинг 7-моддасига мувофиқ [5], референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни

референдум ўтказувчи комиссиялар таъминлайди. Шунингдек, референдум ўтказиш билан бир вақтда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесига, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимият вакиллик органдарига сайловлар ўтказиладиган бўлса, референдумни ўтказиш тегишли сайлов комиссиялари зиммасига юкланиши мумкин.

Сайлов ва референдумнинг жамият ва давлат ҳаётида тутган ўрнидан, уларнинг моҳиятидан келиб чиқадиган бўлсақ, сайлов ва референдумларни ташкил этиш ва ўтказишни амалга оширувчи комиссиялар аъзоларининг хуқуқий мақомини аниқлаш юриспруденцияда муҳим аҳамият касб этади.

Маълумки, хуқуқий мақом – шахсларнинг жамият ва давлат билан ўзаро муносабатларини белгиловчи ва ифодаловчи хуқуқий ҳолати ҳисобланади [6]. Бошқача айтганда, ҳар қандай шахснинг хуқуқий мақоми деганда, унинг жамиятдаги хуқуқий ҳолатини белгиловчи хуқуқ ва эркинликлари, мажбурияти ва жавобгарликлари йиғиндиси тушунилади.

“Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида”ги Қонун [7] ҳамда мамлакатимизда сайлов ва референдумларни ташкил этиш ва ўтказишни тартибга соловчи бошқа қонун хужжатларида комиссияларнинг ваколатлари доирасини ва хуқуқий мақомининг айрим жиҳатларини белгиловчи нормалар мавжуд бўлса-да, комиссиялар аъзола-

рининг ҳуқуқий мақоми қонунда тўла ўз ифодасини топган, деб айтиш имконини бермайди. Мазкур масала юзасидан хорижий мамлакатлар тажрибаси ўрганилганда, тегишли қонун ҳужжатларида сайлов комиссиялари ва референдум ўтказувчи комиссияла аъзоларининг ҳуқуқий мақомига бағишиланган алоҳида нормалар мавжудлигини кузатдик. Хусусан, 1999 йил 5 февралда қабул қилинган Арманистон Республикаси Сайлов кодексининг 33-моддаси “Сайлов комиссияси аъзоларининг мақоми” [8] деб номланган. Россия Федерациясида эса шундай комиссиялар аъзоларининг мақоми “Россия Федерацииси фуқароларининг референдумда қатнашиш ва сайлов ҳуқуқларини асосий кафолатлари тўғрисида”ги Федерал қонунда, шунингдек тегишли федерал ва худудий сайлов қонун ҳужжатларида белгиланган (масалан, 1999 йил 15 марта қабул қилинган “Иркутс обlastининг Сайлов комиссияси тўғрисида”ги Қонуннинг 7, 8-моддалари [9]).

Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига сайлов комиссиялари ва референдум ўтказувчи комиссиялар аъзоларининг маҳсус (маълум гуруҳдаги фуқароларнинг) ҳуқуқий мақоми белгиланган. Фақат комиссияси раиси ва котибининг индивидуал ҳуқуқий мақомини белгиловчи айrim нормалар мавжуд (масалан, “Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида”ги Қонуннинг 6, 13-моддалари).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 6 ноябрдаги “Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси фаолиятини такомиллаштириш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4004-сон қарорига кўра, Марказий сайлов комиссиясининг доимий асосда ишловчи 7 нафар аъзоси, шу жумладан, раис, раис ўринbosари ва котиби мавжуд бўлиши, шунингдек, 26 нафар масъул ходимдан иборат Марказий сайлов комиссияси

сияси Котибияти штат бирлиги бўлиши белгиланган [10]. Мазкур қарорга кўра, мақоми, меҳнатга ҳақ тўлаш ва моддий рафбатлантириш, моддий-маиший таъминот шарт-шароитларига кўра:

Марказий сайлов комиссияси раиси – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Спикерининг ўринbosарига;

Марказий сайлов комиссияси раиси ўринbosари – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси қўмита раисига;

Марказий сайлов комиссияси котиби – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси қўмита раисининг ўринbosарига;

Марказий сайлов комиссиясининг доимий асосда ишловчи аъзолари – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси қўмита аъзоларига;

Марказий сайлов комиссияси Котибияти ходимлари – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси девонининг тегишли ходимларига тенглаштирилади.

Бундан хulosса қилиш мумкинки, Марказий сайлов комиссияси раиси, унинг ўринbosари, котиби ва доимий асосда ишловчи аъзолари мансабдор шахс ҳисобланади. Марказий сайлов комиссияси Котибияти ходимлари эса берилган ваколат ва вазифаларининг хусусиятига кўра, айримлари мансабдор шахс, айримлари мансабдор шахс бўлмаган давлат хизматчиси ҳисобланади.

Аммо референдум ўтказувчи округ ва участка комиссиялари, шунингдек, округ ва участка сайлов қаомиссиялари аъзоларининг ҳуқуқий мақоми масаласи қонунчиликда бўшлиқ ҳисобланади. Бунда ушбу комиссияларнинг раиси, ўринbosари ва котибида ЖҚда назарда тутилган мансабдор шахс белгилари мавжудлиги сабабли, уларни биз мансабдор шахс сифатида тан олишимиз мумкин. Ўз навбатида, сайлов

ва референдумга оид қонун ҳужжатларида комиссия аъзоларининг ҳукуқий мақомини тартибга солувчи алоҳида модда киритиш таклиф қилинади. Унда комиссия аъзоларининг ҳукуқлари ва мажбуриятларини аниқлаштириш, комиссия раиси, раис ўринbosари ва котибининг бажарадиган вазифаси, комиссия фаолиятида тутган ўрнини ҳисобга олган ҳолда уларнинг ҳукуқий мақомини белгилашда маҳсус эмас, балки индивидуал ёндашиш мақсадга мувофиқ. Шунингдек, зиммаларига юклатилган вазифаларни тўлақонли амалга оширишларини таъминлаш мақсадида комиссия аъзолари фаолиятини кафолатловчи, қолаверса, уларнинг иммунитет ва дахлсизлик ҳукуқларини белгиловчи нормаларни қонунчиликка киритиш мақсадга мувофиқ.

Хорижий давлатлар тажрибаси ва миллӣ қонунчилик таҳлилидан келиб чиқиб, Ўзбекистон ЖКни “Сайловчилар, референдум иштирокчилари, сайлов комиссияси ёки референдум ўтказувчи комиссия аъзоларини пора эвазига оғдириши” деб номланган 146¹-модда билан тўлдириш тақлиф этилади (модданинг тўлиқ матни хulosса ва иловада баён этилган).

Мамлакатимизда сўнгги йилларда давлат органлари, муассасалари ва ташкилотлари томонидан амалга ошириладиган давлат харидлари масаласи давлат аппаратини ислоҳ қилишнинг устувор йўналишларидан бирига айланиб. Жумладан, сўнги уч йил мобайнида “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонун икки маротаба (2018 ва 2021 йилларда) қабул қилинди.

Мазкур Қонунга мувофиқ, давлат буюртмачиси, харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиси, давлат харидларининг ижрочиси, харид комиссияси, давлат харидлари электрон тизимининг оператори, ихтисослашган ташкилот ва эксперт, эксперт ташкилоти давлат харидларининг субъектлари ҳисобланади. Қонуннинг 20-моддасига кўра, харид комиссияси харид қилиш тартиб-таомил-

ларини ташкил этиш ва ўтказиш чоғида давлат буюртмачиси томонидан шакллантириладиган, ушбу тартиб-таомилларни ўтказиш тартибида шакллантирилиши талаб этиладиган коллегial орган ҳисобланади. Харид комиссияси ишининг асосий мақсади харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг таклифларини буюртмага мувофиқлик даражаси бўйича холис баҳолашдан ва тартибга солишдан ҳамда давлат харидлари рақбатлашув усуллари орқали амалга оширилганда ғолибни (ғолибларни) танлашдан иборат [11–19]. Харид комиссияси тоқ сонли аъзолардан иборат бўлади, унинг аъзолари таркиби ва сони харид қилиш тартиб-таомилининг турига боғлиқ бўлади ҳамда қонунчиликка мувофиқ ва олияётган товарнинг (ишининг, хизматнинг) ҳусусиятлари инобатга олинган ҳолда ўзгартирилиши мумкин. Харид комиссияси аъзолари холис бўлиши ва харид қилиш тартиб-таомили ғолибини танлашдан шахсан манфаатдор бўлмаслиги керак. Қонунда харид комиссия раисининг ҳукуқий мақоми юзасидан аксарият нормалар белгиланган бўлса-да, харид комиссияси аъзоларининг ҳукуқий мақомига аниқлик киритилмаган.

Бугунги кунда жамият ҳаётида оммавий ахборот воситаларининг ўрни ва роли оширилиши, давлат харидларини амалга оширишда очиқлик ва шаффофикнинг таъминланиши, давлат харидларини амалга оширишда жамоатчилик назорати механизmlарининг такомиллаштирилиши муносабати билан давлат харидлари жараёнида турли коррупциявий ҳолатлар авж олганлиги кўзга кўриниб қолмоқда. Айниқса, ижтимоий тармоқлар орқали аҳоли ўртасида ушбу жараёндаги коррупция аломатлари тўғрисида асосли норозиликлар билдирилмоқда. Давлат харидларини амалга ошириш, бунда шартнома томонини аниқлаш харид комиссияси томонидан амалга оширилишини ҳисобга олган ҳол-

да, биз давлат харидларини амалга оширувчи харид комиссиясининг масъулият ва жавобгарлигини кучайтириш лозим, деб ҳисоблаймиз.

Шу сабабли, хорижий давлатлар тажрибаси ва миллий қонунчилик таҳлил асосида зарурат мавжудлиги сабабли, ЖКни “Давлат харидларини амалга оширувчи харид комиссия аъзоларини пора эвазига оғдириш” деб номланган 214²-модда билан тўлдириш таклиф этилади (модданинг тўлиқ матни хulosса ва иловада баён этилган).

Мамлакатимизда тадбиркорлик шакллари ва субъектлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш мақсадида амалга оширилаётган ислоҳотлар натижасида бугунги кунда қатор оммавий хизматлар давлат ташкилотлари томонидан эмас, балки хусусий сектор томонидан (масалан, аудит хизмати ва бошқалар), айримлари эса ҳам давлат ташкилоти, ҳам хусусий сектор томонидан (масалан, баҳолаш, нотариал хизматлар ва бошқалар) кўрсатилмоқда.

Мазкур хизматларнинг оммавий хусусиятга эгалиги, шу сабабдан, бу соҳада коррупциявий омиллар мавжудлиги, бунда коррупция ҳолатларига йўл қўймаслик мақсадида шундай оммавий хизматларни кўрсатувчи субъектларнинг, улар ходимларининг масъулият ва жавобгарлигини ошириш зарурати мавжуд.

Шу сабабли, хорижий давлатлар тажрибаси ва миллий қонунчилик таҳлил асосида, ЖКни “Оммавий хизматларни амалга оширувчи шахсларни пора эвазига оғдириш” деб номланган 192¹²-модда билан тўлдириш таклиф этилади (модданинг тўлиқ матни хulosса ва иловада баён этилган).

Мазкур параграфда қайд этилган таклифлар орқали давлат органи, давлат иштирокидаги ташкилот ёки фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органи хизматчисининг мулкий манфаатдорлиги билан боғлиқ жиноятларнинг субъектига аниқлик киритиш, бу борада қонунчиликни такомиллаштиришга эришилади.

REFERENCES

1. Ugolovnyj kodeks Ukrayiny [Criminal Code of Ukraine]. Available at: www.meget.kiev.ua/kodeks/ugolovniy-kodeks/.
2. Ugolovnyj kodeks Rossijskoj Federacii ot 13.06.1996 № 63-FZ [Criminal Code of the Russian Federation]. Available at: www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699/.
3. O’zbekiston Respublikasining 2021-yil 22-apreldagi “Davlat xaridlari to’g’risida”gi O’RQ-684-sون Qonuni [Law of the Republic of Uzbekistan «On Public Procurement» of April 22, 2021. Law No. ZRU-684]. Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi – National Legislative Database, 2021, 23 April, no. 03/21/684/0367. Available at: www.lex.uz/docs/5382974/.
4. Ugolovnyj kodeks Respublikni Moldova ot 18 aprelja 2002 goda № 985-XV [Criminal Code of the Republic of Moldova dated April 18, 2002, no. 985-XB]. Available at: www.continent-online.com/Document/?doc_id=30394923/.
5. O’zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-iyunda qabul qilingan O’RQ-544-sонli Qonuni bilan tasdiqlangan O’zbekiston Respublikasining Saylov kodeksi [Electoral Code of the Republic of Uzbekistan, approved by the Law of the Republic of Uzbekistan No. ZRU-544 of June 25, 2019]. O’zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining Axborotnomasi – Bulletin of the Chambers of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan, 2019, no. 6, Article 327. Available at: www.lex.uz/docs/4386848#4387567/.
6. “O’zbekiston Respublikasining referendumi to’g’risida”gi O’zbekiston Respublikasining 30.08.2001. 265-II-son Qonuni bilan tasdiqlangan [On Referendum of the Republic of Uzbekistan]” of the

Republic of Uzbekistan dated 30.08.2001. Approved by Law No. 265-II]. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Axborotnomasi – Bulletin of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan 2001, no. 9-10, Article 176.

7. O'zbekiston yuridik ensiklopediyasi. Nashr uchun mas'ul R.A. Muhiddinov va boshq. Mas'ul muharrir N. Toychiev [Encyclopedia of Law of Uzbekistan. The publisher is R.A. Muhiddinov et al. Editor-in-Chief N. Toychiev]. Tashkent, Adolat Publ., 2009, p. 651.

8. O'zbekiston Respublikasining 1998-yil 30-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi to'g'risida"gi 613-I-son Qonuni [Law of the Republic of Uzbekistan No. 613-I of April 30, 1998 «On the Central Election Commission of the Republic of Uzbekistan»]. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Axborotnomasi – Bulletin of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan, 1998, no. 5-6, Article 95.

9. National Assembly of the Republic of Armenia. Official Web Site. Available at: <http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=2020&lang=eng/>.

10. Vestnik Izbiratel'noj komissii Irkutskoj oblasti – Bulletin of the Election Commission of the Irkutsk Region, 1999, no. 1-2.

11. Khamidov N. Transmilliy jinoyatlar tushunchasi va ular uchun javobgarlik belgilanishining ijtimoiy zarurati [The concept of transnational crime and the social necessity of defining responsibility for them]. 2020, pp. 1-10.

12. Hamidov N. Ponjatie transnacional'nyh prestuplenij i social'naja neobhodimost' ustanovlenija otvetstvennosti za nih [The concept of transnational crimes and social necessity of establishing responsibility for them]. Review of law sciences, 2020, vol. 5, special issue.

13. Salaev N., Khamidov N. Qualification Of Smuggling: Uzbek Legislation And Foreign Experience. Ilkogretim Online, 2021, vol. 20, no. 3.

14. Khamidov N. et al. Criminal-legal aspects of the drug abuse in some countries and imposed approaches against it. International Journal of Legal Studies (IJOLS), 2018, vol. 4, no. 2, pp. 177-183.

15. Salaev N. The issue on implementing the recommendations of international standards on certain categories of convicts in Uzbekistan. Zhurnal pravovyh issledovanij – Journal of Legal Research, 2020, vol. 5, no. 5.

16. Salaev N. Penitentiary system of contemporary Uzbekistan: current condition and future promises in the reformation process. Review of law sciences. 2018, No. 2.

17. Nodirbek S., Law D.I. Preventive legal status of convicts in the penitentiary system of Uzbekistan.

18. Salaev N.S. Ugolovnoe nakazanie: popytka social'no-filosofskogo osmyslenija ili problema, ne reshennaja vekami? [Criminal punishment: an attempt at social-philosophical comprehension or a problem that has not been solved for centuries?]. 2016.

19. Salaev N. Differentiation, individualization, execution of criminal punishments and its goals: way to success. Review of law sciences, 2017, vol. 1, no. 1, p. 25.